

ЖЫЛЮ-БЫЛЮ ДРЭВА

МАЛЯҮНІЧАЯ
СКАРБОНКА

ЖЫЛО-БЫЛО ДРЭВА

Кніжка-маляванка

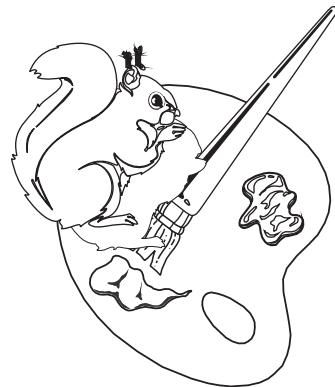
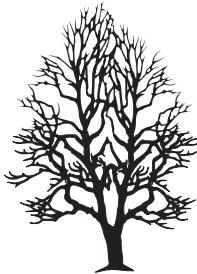
ЖЫЛО-БЫЛО ДРЭВА.

КАРАНЯМІ ТРЫМАЛАСЯ ЗА ЗЯМЛЮ.

ГАЙДАЛА ПТУШЫНЫЯ ГНЕЗДЫ, ШАПАЦЕЛА ЛІСТОТАЙ.

АДНОЙЧЫ БУРА ЗЛАМАЛА ДРЭВА.

АЛЕ ГЭТА НЕ КАНЕЦ, А ПАЧАТАК НОВАЙ ГІСТОРЫІ – ГІСТОРЫІ ПАВАЛЕНАГА ДРЭВА

МАЛЯЎНІЧАЯ
СКАРБОНКА

Мінск
2002 г.

Шаноўныя сябры!

*Першае выданне кніжкі-маляванкі знайшло добры водгук у школах і дзіцячых садках.
Уражаннямі ад працы з кніжкай падзяліліся педагогі горада Жыткавічы Гомельскай вобласці.
Як вядома, на тэрыторыі гэтага рэгіёна знаходзіцца адзін з самых адметных
нацыянальных паркаў Беларусі – Прыпяцкі.*

Сёння маляванку для дзяцей знайсці не складана. Але ўсе яны вельмі падобныя: альбо гэта вядомыя казкі, альбо «любімымі мульцікі». І большасць рускамоўныя. Кніжка «Жыло-было дрэва» прыемна адрозніваецца ад большасці, мае выразны прыродастычны змест, раскрывае шмат таямніц, на якія чалавек ці забываецца, ці не зважае. Матэрыйял вобразны, запаміナルны, выкладзены даступна. З маляванкай прыемна працаўцаць, кожная яе старонка вучыць дзяцей любіць усё роднае і бачыць прыгожае.

Выхавацелі сада-ясяляў №5:
**Багдановіч В.А., Самайловіч М.Я.,
Ахоценка Ж.А., Асіпенка С.М. і інш.**

Вучні 2 «А» класа з захапленнем малявалі і павалене дрэва, і жыхароў лесу.

Гісторыя пра тое, як дрэва становіцца сховам ды месцам адпачынку для меншых братоў-суседзяў, абуджае ў дзяцей фантазію і спачуванне жывым істотам.

Кніга вучыць разумець, берагчы і любіць прыроду, адчуваць яе каштоўнасці там, дзе чалавек іх прысвоіў як дадзенае менавіта яму. Аднак правільна паводзіцца ў прыродзе – значыць шмат змяніць у нашых звычках, асэнсаваць памылкі і не паўтараць іх. У гэтым акурат і здольная дапамагчы сціплая маляванка”.

Настаўніца СШ №3 Кошман А.І.

Маленькі прыклад з паваленым дрэвам надзвычай цікавы і характэрны. З яго і варта пачынаць вялікую гаворку пра каштоўнасці Беларускага Палесся, «запасы» хараства нашых непаўторных дуброваў, лясоў і ўрочышчаў, поймавых краявідаў. Мяркуем, такая кніжка пажаданая ва ўсіх нацыянальных парках Беларусі, дзе жывёльны і раслінны свет трэба аховаць не толькі з дапамогай законаў, але і свядомасці людзей, якія там жывуць.

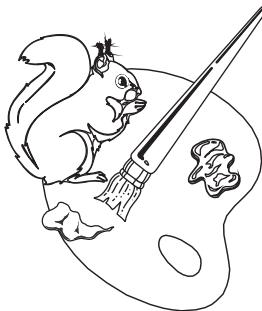
Настаўнікі пачатковых класаў СШ №1.

Дарагі сябар!

Ты маеш кніжку-маляванку, якую зрабілі для цябе мастак і вучоны-эколаг.
Прыгледзься да кожнай старонкі, перш чым брацца за фарбы. Нам хацелася б, каб ты
навучыўся не толькі маляваць, але і разумеуць прыроду, шанаваць яе ўлонне.

Прырода - разнастайны і цесна звязаны свет. Яна ў цябе за акном, або недалёка ад твайго дому. Гэтак у кожнага чалавека, які жыве на планете, – прырода вакол яго.

Для малявання табе прыдадуцца каляровыя алоўкі або фламайстары. Можаш паспрабаваць акварэльныя фарбы. Распусці ў вадзе жаданы колер і зрабі спачатку лёгкую празрыстую падмалёўку: чым далей прадмет, тым слабейшая фарба...

Дык, пацынай!

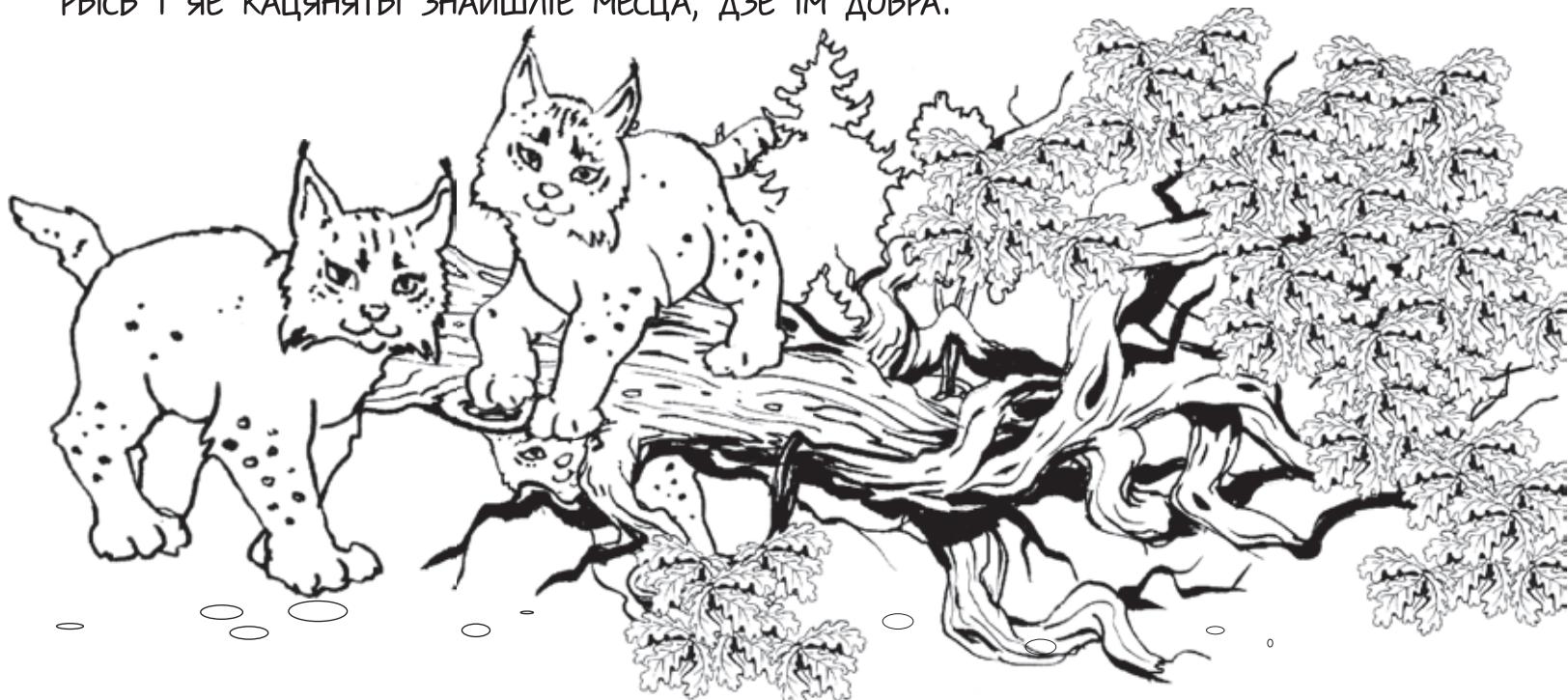
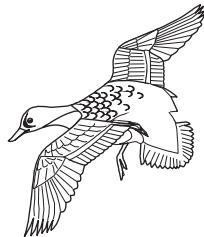
САМАЕ ПРЫКМЕТНАЕ Ў ГЭтыМ ВЯЛІКіМ і
РАЗНАСТАЙНЫМ СВЕЦЕ, БАДАЙ, ДРЭВЫ. ЯНЫ
НЕ КРАНАЮЦЦА З МЕСЦА і ЗАЎСЁДЫ
НАВІДАВОКУ.

ТОЛЬКІ ЗДАЕЦЦА, ШТО ДРЭВА ПРОСТА СТАІЦЬ.
У ЯГО БЕЗЛІЧ АБАВЯЗКАЎ! ЯК ДОБРЫ
ЧАЛАВЕК – ЯНО ПАТРЭБНАЕ ЎСІМ.

НАВАТ ТАДЫ, КАЛІ ДРЭВА ЎПАЛА, УРАГАН АБО ЯШЧЭ ЯКОЕ ЛІХА, –
ЯНО ЗАСТАЕЦЦА ПАТРЭБНЫМ. ТУТ – У ЛЕСЕ, ДУБОВЫМ ГАІ ЦІ Ў ЗЯЛЁНЫМ
ПРЫРЭЧЧЫ – ЗВАЛЕНАЕ ДРЭВА НЕ СТРАЧВАЕ ГОДНАСЦЬ І ХАРАСТВО.
ПРЫРОДА ПА-РАНЕЙШАМУ ТРЫМАЕ ЯГО ЗА НЕАБХОДНЮЮ ЧАСТКУ СВАЙГО
СВЕТУ.

РЫСЬ І ЯЕ КАЦЯНЯТЫ ЗНАЙШЛИЕ МЕСЦА, ДЗЕ ІМ ДОБРА.

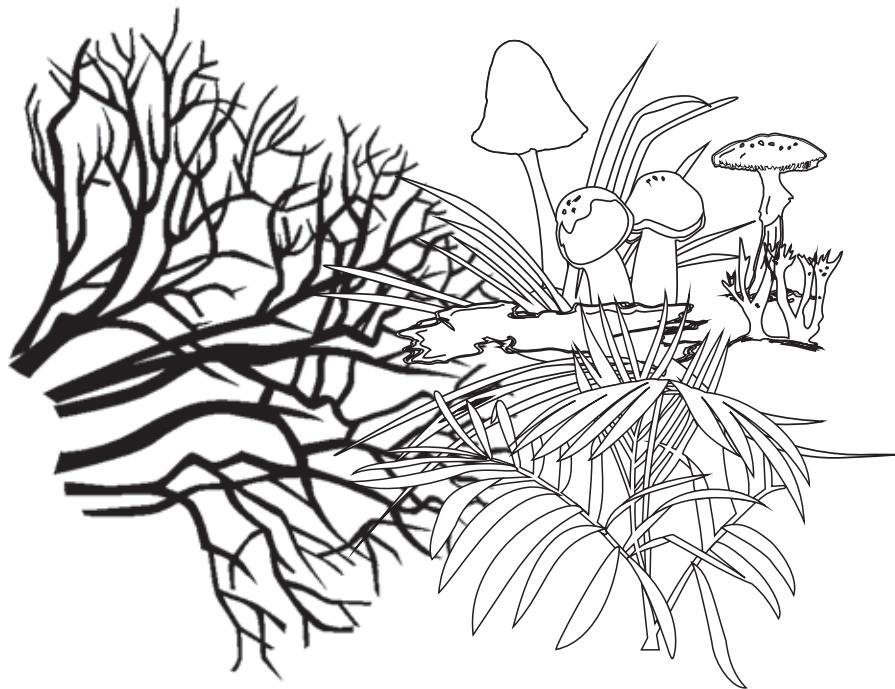
ПРЫ КАМЛІ ЎПАДАБАЛА САБЕ ЛЯЖАНКУ КАЗУЛЯ. ПА-ЛЕТНЯМУ
ЎТУЛЬНА. БЫЦЦАМ ПАД ХАТАЙ. ЧАСАМ ЦІХІ КУТОЧАК
НАВЕДВАЮЦЬ ПРЫТОМЛЕНЫЯ ДЗІКІ.

КВАТЭРАВАЦЬ ПАД ДРЭВАМ ЗБІРАЕЦЦА ВОЖЫК. КАЛІ
ДА ЗІМЫ НЕДАЛЕКА, СПАТКАЦЬ ТАКУЮ СХОВАНКУ –
АДНА РАДАСЦЬ. У ЛІСЦІ ДЫ Ў СУХІМ ВЕЦЦІ ЁН БУДЗЕ
СПАЦЬ АЖНО ДА ВЯСНЫ.

У ЛЕСЕ ПАСПЕЛІ ЖАЛУДЫ. ЦЯПЕР
КЛОПАТ, КУДЫ ІХ ПАДЗЕЦЬ. СОЙКА ШУКАЛА
ДУПЛО – і ЗНАЙШЛА! БУДЗЕ УЗІМКУ АБЕД!

ДЛЯ СОНЯЎ ПАСЛАЦЦА НА ЗІМУ – КЛОПАТ
АДКАЗНЫ. КАБ НЕ ЗАСТАЦЦА БЕЗ МЯККАЙ
І ЦЁПЛАЙ ПАСЦЕЛІ, ПАД ПНЕМ ЯНЫ ПАЧАЛІ
ЛАДАВАЦЪ САБЕ СХОЎ: СЦЯГАЮЦЪ ТУДЫ
СУХОЕ ЛІСЦЕ.

ЛЯСНАЯ КУНІЦА СОЧЫЦЬ ЗДАБЫЧУ,
ПРЫЦЯРУШАНЫ СНЕГАМ КАМЕЛЬ СЛУЖЫЦЬ ЁЙ
ЗРУЧНАЙ ПАЛЯҮНІЧАЙ СЦЯЖЫНАЙ.

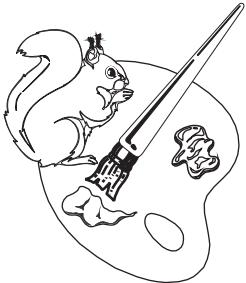
КАЛЯ ПНЯ ПАВАЛЕНАГА ДРЭВА РАСКІНУЎ ПЕРШАЕ
КВОЛАЕ ЛІСЦЕ НОВЫ ДУБ, А Ў СТРУХЛЕЙ ДРАЙНІЕ
ВЫВЕЛІСЯ ЖУКІ-АЛЕНІ.

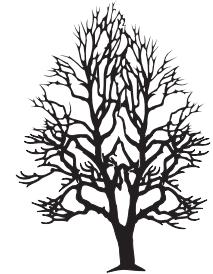
НА МЕСЦЫ ПНЯ, А КОЛІСЬ ВЕЛИЧНАГА ДУБА,
УЗНЯЎСЯ ЖЫВЫ ПАГОРАЧАК-ПОМНІК: ВЯЛІКІ
ПРЫГОЖЫ МУРАШНІК. А ПАРАСТАК-ДУБОК ВЫРАС
У СТАЛАЕ ДРЭВА.

Наш сябар!

Вось і ўсё, што мы хацелі табе расказаць у гэтай гісторыи-маляванцы. Ты закончыў работу і цяпер пасправбуй адказаць на нашы пытанні.

ЯКІЯ ДРЭВЫ РАСТУЦЬ ЗА ТВАІМ АКНОМ? КОЛЬКІ ІХ, ЯКОГА ЯНЫ ЎЗРОСТУ? ЦІ БАЧЫЎ ТЫ КАЛІ ПАВАЛЕНАЕ ДРЭВА? ХТО ЖЫВЕ НА ДРЭВАХ У ЛЕСЕ? АД ЧАГО ПАДАЮЦЬ ДРЭВЫ? ЯК ЧАЛАВЕК ПАВІНЕН СТАВІЦЦА ДА ПАВАЛЕНАГА ДРЭВА? ЧАМУ ДРЭВА, ЯКОЕ ЎПАЛА, УПАДАБАЛІ ЖЫХАРЫ ЛЕСУ? ЧЫМ ЯНО ПРЫДАЛОСЯ, ХТО ЯК СКАРЫСТАЎСЯ ПАВАЛЕНЫМ ДРЭВАМ? ХТО З ЛЯСНЫХ ГЕРОЯЎ МАЛЯВАНКІ ТАБЕ СПАДАБАЎСЯ НАЙБОЛЬШ? ЯК ТЫ ЗРАЗУМЕЎ СЛОВЫ: "ЗВАЛЕНАЕ ДРЭВА НЕ СТРАЧВАЕ ГОДНАСЦЬ І ХАРАСТВО"? І ЯК ТЫ ДУМАЕШ, ЦІ МАГЛА БЫЦЬ ІНШАЙ ГІСТОРЫЯ ПАВАЛЕНАГА ДРЭВА?

РАСЦІ ВЯЛІКІ! ПАСАДЗІ ДРЭВА.

Калі ты, наш сябар, любіш прыроду і сам назіраеш цікавыя гісторыі, расскажы нам.
Разам зробім маляванку, а табе дастанецца прыз газеты "Белавежская пушча".
Расці! Вялікі! І пасадзі дрэва.

Наш адрас: "Белавежская пушча", вул. Іванаўская, 38, 16, Мінск 220088.
Е-майл: pushcha@irex.minsk.by.

Над кніжкай працавалі:

- © Валеры Дранчук (ідэя, рэдагаванне, тэкст, макет, іншае)
- © Іна Зеніна (распрацуўка ідэі, укладанне малюнкаў-сюжэтаў, тэкст,
кіраўніцтва праектам)
- © Пятро Арлоўскі (мастацкае ўвасабленне)

Творчы калектыв выказвае шчырую падзялку Гомельскаму абласному
грамадскаму аб'яднанню "Грамадзянскія ініцыятывы" за чынны ўдзел у
ажыццяўленні першага выдання серыі.